

Cuprins

Abrevieri.....	5
----------------	---

TITLUL I ASPECTE GENERALE

CAPITOLUL I. NOȚIUNI INTRODUCTIVE	9
<i>Secțiunea 1. Dreptul penal – ramură de drept (pozitiv).....</i>	9
§1. Definiția, obiectul și sarcinile dreptului penal	9
1.1. Preliminarii	9
1.2. Definiția dreptului penal pozitiv (ca ramură de drept)	10
1.3. Obiectul dreptului penal	12
1.4. Sarcinile (funcțiile) dreptului penal.....	12
§2. Scopul și caracterele dreptului penal	13
2.1. Scopul dreptului penal.....	14
2.2. Caracterele dreptului penal.....	14
§3. Necesitatea, structura și legătura dreptului penal cu alte ramuri de drept	16
3.1. Necesitatea dreptului penal.....	16
3.2. Structura dreptului penal	17
3.3. Legăturile dreptului penal cu alte ramuri de drept.....	19
§4. Scurtă evoluție a dreptului penal român	25
4.1. Considerații preliminare	25
<i>Secțiunea a 2-a. Știința dreptului penal</i>	26
§1. Definiția, obiectul și sarcinile științei dreptului penal	26
1.1. Definiția științei dreptului penal	26
1.2. Obiectul dreptului penal	27
1.3. Sarcinile științei dreptului penal	27
§2. Delimitarea științei dreptului penal de alte științe	27
§3. Politica penală.....	29
§4. Relațiile științei dreptului penal cu celelalte științe penale (criminale)	29
<i>Secțiunea a 3-a. Evoluția științei dreptului penal</i>	30
§1. Aspecte introductive	30
§2. Școala clasică.....	32
§3. Școala pozitivistă	33
§4. Alte curente și școli de drept penal.....	34
§5. Asociația Internațională de Drept Penal (AIDP) și Asociația Română de Științe Penale (ARȘR)	35
<i>Secțiunea a 4-a. Raportul juridic penal</i>	36
§1. Noțiunea raportului juridic penal	36
§2. Elementele raportului juridic penal.....	37
2.1. Elementele raportului juridic penal de conformare	37
2.2. Elementele raportului juridic penal de conflict	38
§3. Nașterea, modificarea și stingerea raportului juridic penal.....	38

3.1. Nașterea raportului juridic penal	39
3.2. Modificarea raportului juridic penal	39
3.3. Stingerea raportului juridic penal	39
§4. Raportul juridic penal și răspunderea penală	40
§5. Raportul penal de conflict și raportul procesual penal	40
<i>Secțiunea a 5-a. Faptele penale</i>	41
§1. Noțiunea faptului juridic penal	41
§2. Faptele juridice constitutive de raporturi juridice penale.....	41
§3. Faptele juridice modificatoare de raporturi juridice penale	41
§4. Faptele juridice penale extinctive de raporturi juridice penale	42
CAPITOLUL II. PRINCIPIILE DREPTULUI PENAL	43
<i>Secțiunea 1. Noțiunea și cadrul principiilor dreptului penal</i>	43
§1. Noțiune.....	43
§2. Cadrul principiilor dreptului penal.....	44
<i>Secțiunea a 2-a. Analiza principiilor fundamentale ale dreptului penal</i>	46
§1. Principiul legalității incriminării și sancțiunilor de drept penal.....	46
1.1. Precizări prealabile	47
1.2. Noțiune	47
1.3. Legalitatea incriminării.....	49
1.4. Legalitatea sancțiunilor de drept penal	51
1.5. Standardele (condițiile) principiului legalității incriminării și sancțiunilor de drept penal.....	52
§2. Principiul umanismului dreptului penal	59
§3. Principiul prevenirii și combaterii prompte a infracțiunilor.....	64
§4. Principiul proporționalității protecției penale a valorilor sociale.....	65

TITLUL II

LEGEA PENALĂ ȘI LIMITELE APLICĂRII ACESTEIA

CAPITOLUL I. IZVOARELE DREPTULUI PENAL	72
<i>Secțiunea 1. Aspecte introductive privind izvoarele dreptului penal</i>	72
§1. Considerații generale privind izvoarele dreptului penal	72
§2. Rolul jurisprudenței în cadrul izvoarelor dreptului penal	73
2.1. Introducere.....	73
2.2. Este jurisprudența izvor de drept în sistemul de drept român?.....	75
2.3. Prezentarea situațiilor în care hotărârea judecătorească este izvor de drept.....	75
2.4. Poziția jurisprudenței în raport cu principiul separației puterilor în stat	81
§3. Rolul cutumei în cadrul izvoarelor dreptului penal.....	83
<i>Secțiunea a 2-a. Legea penală și normele juridice penale</i>	84
§1. Noțiunea de lege penală	84
§2. Categoriile de legi penale.....	85
2.1. Felurile legii penale în funcție de obiectul acesteia.....	85
2.2. Clasificarea legilor penale după alte criterii	88

§3. Normele juridice penale.....	90
3.1. Noțiuni	91
3.2. Categoriile de norme penale.....	91
<i>Secțiunea a 3-a. Interpretarea legii penale.....</i>	<i>94</i>
§1. Necesitatea interpretării legii penale.....	94
§2. Formele interpretării legii penale.....	95
§3. Metodele interpretării legii penale	96
3.1. Metoda interpretării literale sau gramaticale	96
3.2. Metoda interpretării raționale sau logice	97
3.3. Metoda interpretării sistematice	97
3.4. Metoda interpretării istorico-teleologice	98
3.5. Metoda interpretării prin analogie	98
§4. Rezultatul interpretării legii penale.....	98
 CAPITOLUL II. APLICAREA LEGII PENALE	100
<i>Secțiunea 1. Noțiunea aplicării legii penale și elementele în raport</i> <i>de care se aplică.....</i>	<i>100</i>
§1. Noțiunea aplicării legii penale	100
§2. Elementele în raport de care se aplică legea penală.....	101
<i>Secțiunea a 2-a. Aplicarea legii penale în timp</i>	<i>102</i>
§1. Preliminarii	102
§2. Principiul activității legii penale	103
2.1. Noțiuni	103
2.2. Intrarea în vigoare a legii penale	104
2.3. Etapele existenței legii penale	105
2.4. Ieșirea din acțiune a legii penale.....	106
2.5. Concursul de legi penale (concursul de calificări, concursul de norme penale, concursul de texte penale).....	108
2.6. Excepții de la principiul activității legii penale	109
§3. Extraactivitatea legii penale și aplicarea legii penale mai favorabile	111
§4. Examinarea cazurilor de aplicare a legii penale mai favorabile (extraactivitate)	114
4.1. Retroactivitatea legii penale dezincrimatoare.....	114
4.2. Retroactivitatea legii penale interpretative mai favorabile.....	118
4.3. Retroactivitatea legii penale mai favorabile stricto sensu	118
4.3.1. Aplicarea legii penale mai favorabile înainte de soluționarea definitivă a cauzei	118
4.3.2. Aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei	124
4.3.3. Hotărâri (decizii) prealabile privind dezlegarea unor chestiuni de drept în materia aplicării legii penale mai favorabile.....	125
§5. Aplicarea legii penale temporare	130
5.1. Concept.....	130
5.2. Aplicarea legii penale în situații speciale	132

<i>Secțiunea a 3-a. Aplicarea legii penale în spațiu</i>	133
§1. Particularitățile aplicării legii penale în spațiu	134
§2. Aplicarea legii penale faptelor săvârșite pe teritoriul țării	134
2.1. Principiul teritorialității legii penale	135
2.2. Excepții de la principiul teritorialității legii penale	136
§3. Aplicarea legii penale infracțiunilor săvârșite în afara teritoriului țării	145
3.1. Personalitatea legii penale române	145
3.2. Realitatea legii penale	146
3.3. Universalitatea legii penale române	147
§4. Cooperarea judiciară internațională în materie penală	148
4.1. Preliminarii	148
4.2. Principalele tratate din domeniul cooperării internaționale în materie penală la care România este parte	149
4.3. Extradarea și predarea	152
4.4. Extradarea voluntară și extradarea simplificată	158
4.5. Extradarea în relația cu statele membre ale Uniunii Europene și extradarea aparentă	158
4.6. Transferul condamnaților	159
4.7. Tranzitul	160
4.8. Predarea în baza unui mandat european de arestare	160

TITLUL III INFRACȚIUNEA

CAPITOLUL I. NATURA JURIDICĂ ȘI DEFINIȚIA INFRACȚIUNII	161
<i>Secțiunea 1. Natura juridică a infracțiunii</i>	161
§1. Infracțiunea – specie de faptă juridică	161
§2. Infracțiunea – fenomen complex	162
§3. Infracțiunea – instituție fundamentală a dreptului penal	164
§4. Clasificarea infracțiunilor	164
§5. Este posibilă eradicarea fenomenului infracțional?	167
<i>Secțiunea a 2-a. Definiția infracțiunii</i>	169
§1. Accepțiunile noțiunii de infracțiune	169
1.1. Accepțiunile juridice ale noțiunii de infracțiune	169
1.2. Alte sensuri ale termenului infracțiune	170
§2. Necesitatea unei definiții legale a infracțiunii	171
CAPITOLUL II. CONȚINUTUL INFRACȚIUNII	172
<i>Secțiunea 1. Structura infracțiunii</i>	172
§1. Noțiunea de structură a infracțiunii	172
§2. Noțiunea de element al infracțiunii	173
<i>Secțiunea a 2-a. Analiza trăsăturilor esențiale ale infracțiunii</i>	176
Subsecțiunea 1. Tipicitatea obiectivă – prevederea faptei în legea penală (elementul legal)	176
§1. Aspecte introductive	176

§2. Obiectul infracțiunii	178
2.1. Noțiunea obiectului infracțiunii	178
2.2. Formele obiectului infracțiunii	180
§3. Subiecții infracțiunii	183
3.1. Noțiunea de subiect al infracțiunii	183
3.2. Subiectul activ (infractorul) persoană fizică	184
3.3. Subiectul activ persoană juridică	187
3.4. Subiectul pasiv al infracțiunii	198
§4. Locul și timpul comiterii infracțiunii	201
4.1. Locul săvârșirii infracțiunii	201
4.2. Timpul săvârșirii infracțiunii	202
§5. Situația premisă	202
§6. Latura obiectivă a infracțiunii	203
6.1. Preliminarii	203
6.2. Elementul material – acțiunea sau inacțiunea interzisă	203
6.3. Urmarea imediată (rezultatul socialmente periculos)	205
6.4. Legătura de cauzalitate	206
6.4.1. Preliminarii și noțiune	206
6.4.2. Principalele teorii referitoare la raportul de cauzalitate	207
6.4.3. Scopul legii – criteriul de bază în stabilirea cauzalității	210
§7. Condiții privind locul, timpul, obiectul, subiecții și situația premisă	211
Subsecțiunea a 2-a. Tipicitatea subiectivă (vinovăția făptuitorului, aspectul subiectiv, elementul moral, elementul subiectiv)	211
§1. Preliminarii	211
§2. Factorii vinovăției	214
2.1. Precizări prealabile	214
2.2. Conștiința sau factorul intelectual	215
2.3. Voința sau factorul volitiv	215
§3. Definiția și conținutul vinovăției	216
3.1. Definiția vinovăției	216
3.2. Mobilul și scopul infracțiunii	217
§4. Formele și modalitățile vinovăției	219
4.1. Precizări introductive	219
4.2. Intenția (dolus sau animus delinquendi)	220
4.3. Culpă	223
4.4. Intenția depășită (praeterintenția)	226
4.5. Vinovăția – element al conținutului infracțiunii	227
Subsecțiunea a 3-a. Antijuridicitatea – caracterul nejustificat al faptei prevăzute de legea penală	227
§1. Ce sunt cauzele justificative și cauzele de neimputabilitate?	227
§2. Relevanța delimitării în cauze justificative și cauze de neimputabilitate	229
§3. Cauzele justificative	230
3.1. Concept	230
3.2. Efectele cauzelor justificative	231
§4. Analiza cauzelor justificative	231

4.1. Legitima apărare	231
4.1.1. Conținut legal și aspecte introductive.....	231
4.1.2. Condițiile legitimei apărări.....	232
4.1.3. Condițiile apărării.....	243
4.1.4. Prezumția de legitimă apărare	248
4.1.5. Efectele și proba legitimei apărări	248
4.2. Starea de necesitate.....	250
4.2.1. Conținut legal și aspecte introductive.....	250
4.2.2. Condițiile stării de necesitate	252
4.3. Exercitarea unui drept sau îndeplinirea unei obligații	259
4.3.1. Conținut legal și aspecte introductive.....	259
4.3.2. Condiții.....	262
4.3.3. Efectele exercitării unui drept sau îndeplinirii unei obligații	264
4.4. Consimțământul persoanei vătămate	264
4.4.1. Conținut legal și aspecte introductive.....	264
4.4.2. Condițiile consimțământului persoanei vătămate.....	265
4.4.3. Efectele consimțământului persoanei vătămate.....	267
Subsecțiunea a 4-a. Imputabilitatea – caracterul imputabil al faptei prevăzute de legea penală	268
§1. Concept	268
§2. Delimitarea și efectele cauzelor de neimputabilitate.....	268
§3. Analiza cauzelor de neimputabilitate	269
3.1. Constrângerea fizică	269
3.1.1. Conținut legal și aspecte introductive.....	269
3.1.2. Condițiile constrângerii fizice	270
3.1.3. Efectele constrângerii fizice	272
3.2. Constrângerea morală	272
3.2.1. Conținut legal și aspecte introductive.....	272
3.2.2. Condițiile constrângerii psihice.....	273
3.2.3. Efectele constrângerii psihice.....	275
3.3. Excesul neimputabil.....	275
3.3.1. Depășirea neimputabilă a limitelor legitimei apărări	275
3.3.2. Depășirea neimputabilă a limitelor stării de necesitate	278
3.4. Minoritatea făptuitorului.....	279
3.4.1. Conținut legal și aspecte introductive.....	279
3.4.2. Condițiile minorității făptuitorului	280
3.4.3. Efectele stării de minoritate.....	281
3.5. Iresponsabilitatea	282
3.5.1. Conținut legal și aspecte introductive.....	282
3.5.2. Condițiile iresponsabilității	284
3.5.3. Efectele stării de iresponsabilitate	286
3.6. Intoxicația	289
3.6.1. Conținut legal și aspecte introductive.....	289
3.6.2. Condițiile intoxicației	290
3.6.3. Efectele intoxicației	292

3.7. Eroarea de fapt.....	294
3.7.1. Conținut legal și aspecte introductive	294
3.7.2. Condițiile erorii	297
3.7.3. Efectele erorii.....	299
3.8. Cazul fortuit.....	300
3.8.1. Conținut legal și aspecte introductive	300
3.8.2. Condițiile cazului fortuit	302
3.8.3. Efectele cazului fortuit	304
CAPITOLUL III. FORMELE INFRAȚIUNII INTENȚIONATE	305
<i>Secțiunea 1. Fazele desfășurării infracțiunii</i>	<i>305</i>
§1. Perioada internă și fazele externe adiacente	305
§2. Perioada externă.....	306
<i>Secțiunea a 2-a. Formele infracțiunii intenționate în raport de fazele desfășurării infracțiunii</i>	<i>307</i>
§1. Actele preparatorii	307
1.1. Noțiuni	307
1.2. Condițiile actelor preparatorii.....	308
1.3. Felurile actelor preparatorii	309
1.4. Tratamentul penal al actelor preparatorii.....	309
1.5. Infracțiuni la care nu sunt posibile actele preparatorii.....	310
§2. Tentativa	311
2.1. Noțiuni	311
2.2. Condițiile tentativei	312
2.3. Modalitățile tentativei.....	314
2.3.1. Precizări prealabile.....	314
2.3.2. Analiza modalităților tentativei	314
2.4. Infracțiuni la care tentativa nu este posibilă	317
2.4.1. Imposibilitatea tentativei datorită specificului elementului material.....	317
2.4.2. Imposibilitatea tentativei datorită specificului elementului subiectiv	317
2.4.3. Alte cazuri	318
2.5. Tratamentul penal al tentativei	318
2.6. Desistarea și împiedicarea rezultatului	319
§3. Infracțiunea consumată	320
§4. Infracțiunea epuizată.....	320
§5. Forma tip (de bază) a infracțiunii.....	321
§6. Variantele infracțiunii.....	321
§7. Modalitățile infracțiunii	322
CAPITOLUL IV. UNITATEA ȘI PLURALITATEA DE INFRAȚIUNI	323
<i>Secțiunea 1. Unitatea infracțională</i>	<i>323</i>
§1. Noțiune și feluri	323
§2. Unitatea naturală de infracțiune	324

2.1. Concept și forme.....	324
2.2. Analiza formelor unității naturale de infracțiune.....	324
2.2.1. Infracțiunea simplă.....	324
2.2.2. Infracțiunea continuă.....	327
2.2.3. Infracțiunea deviată.....	329
§3. Unitatea legală de infracțiune	330
3.1. Noțiune și feluri	330
3.2. Analiza formelor unității legale infracționale.....	331
3.2.1. Infracțiunea continuată.....	331
3.2.2. Infracțiunea complexă	337
3.2.3. Infracțiunea de obicei.....	339
3.2.4. Infracțiunea progresivă.....	340
<i>Secțiunea a 2-a. Pluralitatea de infracțiuni</i>	<i>341</i>
§1. Aspecte introductive	341
1.1. Noțiunea de „pluralitate de infracțiuni”.....	341
1.2. Formele pluralității de infracțiuni.....	342
§2. Concursul de infracțiuni.....	342
2.1. Noțiune și condiții.....	342
2.2. Concursul real.....	345
2.3. Concursul formal	348
2.3.1. Tratatamentul penal al concursului de infracțiuni.....	348
§3. Recidiva	351
3.1. Noțiune	351
3.2. Modalitățile recidivei.....	352
3.3. Recidiva în cazul persoanei fizice	352
3.3.1. Recidiva postcondamnatorie	352
3.3.2. Recidiva postexecutorie	357
3.4. Recidiva în cazul persoanei juridice	359
3.5. Descoperirea ulterioară a recidivei	360
§4. Pluralitatea intermediară	360
CAPITOLUL V. AUTORUL ȘI PARTICIPANȚII	361
<i>Secțiunea 1. Pluralitatea de infractori</i>	<i>361</i>
§1. Noțiune.....	361
§2. Formele pluralității de infractori	362
2.1. Pluralitatea constituită de infractori.....	362
2.2. Pluralitatea naturală (necesară).....	363
2.3. Pluralitatea ocazională (participația penală).....	363
§3. Autorul	364
§4. Coautorul.....	365
4.1. Noțiune și condiții.....	365
4.2. Infracțiuni ce nu pot fi săvârșite în coautorat	367
§5. Instigatorul	367
5.1. Noțiune	367
5.2. Condițiile instigării	368

5.3. Felurile instigării	369
§6. Complicele	370
6.1. Noțiune	370
6.2. Condiții	370
6.3. Felurile complicității	372
§7. Participația improprie	372
§8. Tratamentul penal al participației penale	373
8.1. Tratamentul penal al participației proprii	373
8.2. Tratamentul penal al participației improprie	373

TITLUL IV SANȚIUNILE DE DREPT PENAL

CAPITOLUL I. GENERALITĂȚI PRIVIND SANȚIUNILE DE DREPT PENAL	375
§1. Ce este sancțiunea de drept penal?.....	375
§2. Felurile sancțiunilor de drept penal.....	376
2.1. Precizări prealabile	376
2.2. Succintă prezentare a categoriilor de sancțiuni prevăzute în dreptul penal	377
§3. Caracterele sancțiunilor de drept penal.....	377
3.1. Precizări prealabile	377
3.2. Prezentarea caracterelor sancțiunilor de drept penal	378
§4. Principiile sancțiunilor de drept penal	378
4.1. Principiul legalității sancțiunilor de drept penal.....	378
4.2. Principiul stabilirii unor sancțiuni de drept penal compatibile cu morala și concepția juridică a societății.....	379
4.3. Principiul individualizării (personalizării) sancțiunilor de drept penal.....	380
4.4. Principiul personalității sancțiunilor penale	380
CAPITOLUL II. PEDEPSELE.....	382
§1. Noțiunea, funcțiile și scopul pedepsei	382
1.1. Noțiune	382
1.2. Funcțiile pedepsei	383
1.3. Scopul pedepsei	387
§2. Categoriile și limitele generale ale pedepselor	391
2.1. Felurile pedepselor aplicabile persoanei fizice.....	391
2.2. Felurile pedepselor aplicabile persoanelor juridice	392
§3. Pedepsele principale aplicabile persoanelor fizice.....	393
3.1. Detențiunea pe viață	393
3.2. Închisoarea.....	396
3.3. Amenda	398
3.3.1. Aplicarea sistemului zilelor-amendă.....	398
3.3.2. Aplicarea facultativă a pedepsei amenzii pe lângă pedeapsa închisorii.....	399

3.3.3. Înlocuirea pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii.....	400
3.3.4. Executarea pedepsei amenzii prin prestarea unei munci neremunerate în folosul comunității.....	400
3.3.5. Executarea pedepsei amenzii.....	401
3.4. Pedeapsa principală aplicabilă persoanei juridice	402
§4. Pedepsele complementare și accesorii	403
4.1. Pedepsele complementare în cazul persoanei fizice	403
4.2. Pedepsele complementare aplicabile persoanei juridice.....	413
4.3. Pedeapsa accesorie.....	426
4.4. Calculul pedepselor	428
4.4.1. Durata executării	428
4.4.2. Computarea duratei măsurilor preventive privative de libertate	428
4.4.3. Computarea pedepselor și măsurilor preventive executate în afara țării	429
CAPITOLUL III. INDIVIDUALIZAREA PEDEPSELOR	430
<i>Secțiunea 1. Concept, mijloace și criterii de individualizare a pedepsei.....</i>	<i>430</i>
§1. Conceptul și formele individualizării pedepsei.....	430
1.1. Concept.....	430
1.2. Formele individualizării pedepsei.....	431
1.2.1. Aspecte introductive.....	431
1.2.2. Individualizarea legală	431
1.2.3. Individualizarea judiciară (judecătorească).....	432
1.2.4. Individualizarea administrativă	432
§2. Mijloacele și criteriile generale de individualizare judiciară a pedepsei.....	433
2.1. Mijloacele de individualizare a pedepsei.....	433
2.2. Criteriile de individualizare a pedepsei	434
2.2.1. Aspecte introductive.....	434
2.2.2. Analiza criteriilor generale de individualizare	437
2.2.3. Alte criterii de individualizare a pedepsei.....	444
<i>Secțiunea a 2-a. Circumstanțele atenuante și agravante</i>	<i>446</i>
§1. Aspecte comune	446
§2. Circumstanțele atenuante	447
2.1. Circumstanțele atenuante legale	447
2.2. Circumstanțele atenuante judiciare.....	454
§3. Circumstanțele agravante.....	455
3.1. Circumstanțele agravante legale	455
§4. Efectele circumstanțelor.....	461
4.1. Efectele circumstanțelor atenuante	461
4.2. Efectele circumstanțelor agravante.....	462
§5. Concursul între cauzele de atenuare și cele de agravare	462
<i>Secțiunea a 3-a. Individualizarea judiciară a pedepselor.....</i>	<i>463</i>
§1. Formele individualizării judiciare a pedepsei	463
§2. Renunțarea la aplicarea pedepsei	466
2.1. Noțiune	466

2.2. Condițiile în care se dispune renunțarea la aplicarea pedepsei.....	467
2.2.1. Precizări introductive	467
2.2.2. Analiza condițiilor.....	467
2.3. Avertismentul	471
2.4. Caz special de incidență a instituției renunțării la aplicarea pedepsei.....	471
2.5. Anularea renunțării la aplicarea pedepsei.....	472
2.6. Efecte.....	472
§3. Amânarea aplicării pedepsei.....	473
3.1. Noțiuni și caracterizare	473
3.2. Condiții în care se poate dispune amânarea aplicării pedepsei.....	473
3.2.1. Precizări introductive	473
3.2.2. Analiza condițiilor.....	474
3.3. Termenul de supraveghere.....	476
3.4. Măsurile de supraveghere și obligațiile	477
3.5. Obligațiile.....	478
3.6. Supravegherea	478
3.7. Modificarea sau încetarea obligațiilor	479
3.8. Revocarea amânării aplicării pedepsei	479
3.9. Anularea amânării aplicării pedepsei	480
3.10. Efectele amânării aplicării pedepsei	480
§4. Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere.....	480
4.1. Noțiune	480
4.2. Condițiile în care se dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere.....	481
4.2.1. Precizări introductive	481
4.3. Termenul de supraveghere.....	483
4.4. Măsurile de supraveghere și obligațiile	484
4.5. Supravegherea condamnatului.....	484
4.6. Modificarea sau încetarea obligațiilor	485
4.7. Revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere.....	485
4.8. Anularea suspendării executării pedepsei sub supraveghere.....	486
4.9. Efectele suspendării executării pedepsei sub supraveghere	486
§5. Liberarea condiționată	486
5.1. Noțiuni și caracterizare	486
5.2. Condițiile liberării condiționate.....	487
5.2.1. Condițiile liberării condiționate în cazul detențiunii pe viață	487
5.2.2. Condițiile liberării condiționate în cazul pedepsei închisorii.....	488
5.2.3. Cum se calculează măsura compensatorie prevăzută de fostul art. 55 ¹ din Legea nr. 254/2013?	488
5.3. Măsurile de supraveghere și obligațiile	492
5.4. Supravegherea condamnatului.....	492
5.5. Modificarea sau încetarea obligațiilor	493
5.6. Revocarea liberării condiționate	493
5.7. Anularea liberării condiționate	493

5.8. Efectele liberării condiționate.....	494
CAPITOLUL IV. MĂSURILE DE SIGURANȚĂ	495
§1. Concept, enumerare, natură și condiții.....	495
1.1. Concept.....	495
1.2. Enumerare.....	495
1.3. Natura juridică a măsurilor de siguranță.....	495
1.4. Condițiile măsurilor de siguranță.....	496
§2. Regimul măsurilor de siguranță privite în mod particular	498
2.1. Obligarea la tratament medical.....	498
2.2. Internarea medicală.....	500
2.3. Interzicerea ocupării unei funcții sau a exercitării unei profesii.....	502
2.4. Confiscarea specială	504
2.5. Confiscarea extinsă.....	513
CAPITOLUL V. MINORITATEA.....	528
§1. Aspecte introductive privind regimul juridic aplicabil minorilor care săvârșesc fapte prevăzute de legea penală	528
§2. Tratamentul penal al minorilor	529
§3. Referatul de evaluare	531
§4. Regimul măsurilor educative neprivative de libertate.....	532
4.1. Stagiul de formare civică.....	532
4.2. Supravegherea	533
4.3. Consemnarea la sfârșit de săptămână	534
4.4. Asistarea zilnică.....	535
4.5. Obligații ce pot fi impuse minorului.....	535
4.6. Modificarea sau încetarea obligațiilor	536
4.7. Prelungirea sau înlocuirea măsurilor educative neprivative de libertate.....	536
§5. Regimul măsurilor educative privative de libertate	537
5.1. Aspecte introductive comune	537
5.2. Internarea într-un centru educativ.....	538
5.3. Internarea într-un centru de detenție.....	539
5.4. Schimbarea regimului de executare.....	541
5.5. Dispoziții comune.....	542

TITLUL V

RĂSPUNDEREA PENALĂ

CAPITOLUL I. ASPECTE GENERALE PRIVIND RĂSPUNDEREA PENALĂ.....	544
§1. Noțiunea răspunderii penale.....	544
§2. Principiile răspunderii penale.....	545
2.1. Enumerare.....	545
2.2. Scurte considerații privind principiile răspunderii penale	545

§3. Cauzele care exclud (înlătură) răspunderea penală.....	547
CAPITOLUL II. ANALIZA CAUZELOR CARE ÎNLĂTURĂ	
RĂSPUNDEREA PENALĂ	549
§1. Amnistia.....	549
1.1. Noțiune și caracterizare	549
1.2. Felurile amnistiei	549
1.3. Efectele amnistiei	550
§2. Prescripția răspunderii penale	553
2.1. Noțiune și caracterizare	553
2.2. Termenele de prescripție a răspunderii penale	554
2.3. Întreruperea și suspendarea cursului prescripției răspunderii penale	555
2.4. Prescripția răspunderii penale în cazul persoanelor juridice	563
§3. Retragera plângerii prealabile	563
§4. Retragera plângerii prealabile	566
§5. Împăcarea.....	568
CAPITOLUL III. CAUZELE CARE ÎNLĂTURĂ SAU MODIFICĂ	
EXECUTAREA PEDEPSEI	571
§1. Grațierea.....	571
1.1. Noțiune și caracterizare	571
1.2. Felurile grațierii	571
1.3. Obiectul grațierii.....	573
1.4. Efectele grațierii	573
§2. Prescripția executării pedepsei.....	574
2.1. Noțiune și caracterizare	574
2.2. Termenele de prescripție a executării pedepsei	574
2.3. Întreruperea și suspendarea cursului prescripției executării pedepsei	575
2.4. Prescripția executării pedepselor în cazul persoanelor juridice.....	576
CAPITOLUL IV. CAUZELE CARE ÎNLĂTURĂ CONSECINȚELE	
CONDAMNĂRII	577
§1. Noțiunea și natura reabilitării.....	577
§2. Felurile reabilitării	579
2.1. Reabilitarea de drept.....	579
2.2. Reabilitarea judecătorească	581
§3. Efectele reabilitării.....	584
§4. Anularea reabilitării judecătorești.....	584
BIBLIOGRAFIE	585